

POSUDEK OPONENTA

Bakalářská práce: K PARTNERSKÉ SPOLUPRÁCI PŘI INSCENAČNÍM PROCESU

Student: Vojtěch Nejedlý

Vedoucí práce: doc. Mgr. Milan Schejbal

Oponent práce: Mgr. Daniel Hrbek, Ph.D.

Datum obhajoby: 25. 6. 2018

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Bakalářská práce Vojtěcha Nejedlého se jmenuje „K partnerské spolupráci při inscenačním procesu“ a zabývá se, jak student sám v jejím abstraktu píše, „vztahem jednotlivých složek inscenace a jejich schopností vstupovat do tvůrčího dialogu“. Práce Nejedlému slouží jako cenná reflexe vlastní praxe, pokouší se své poznatky zobecnit a pojmenovat tak podstatu spolupráce dramaturga, scénografa, herce a režiséra při inscenačním procesu.

Práce je přehledně strukturovaná, její hlavní částí jsou kapitoly Dramaturgická příprava, Režijně-scénografické řešení, Herectví, Režie vytvářející podmínky k tvorbě. Tyto hlavní kapitoly jsou formálně sevřeny či rámovány Úvodem a Závěrem.

V první části se Vojtěch věnuje omezením, která měla vliv na výběr textu, který nakonec zvolil pro praktickou část své bakalářské práce. Reflektuje své chyby v přípravě. Své nedostatky vidí především v ulpění na detailu na úkor celku. Z toho pak podle něj vyplývá problematika interpretace, dynamiky, výkladu či rytmu při práci na inscenaci. V této části se (mimo jiné) projevuje také Nejedlého praktické divadelnické myšlení, což dokazuje například tím, že v souvislosti s volbou textu přemýšlí nejen o svých potřebách a ambicích režiséra a dramaturga, ale také o hercích a jejich růstu (kapitola Vědomí hereckého rozvoje a ansámblu při obsazování).

V další části své bakalářské práce se zabývá vlivem scénografie na žánrově stylové řešení inscenace a na příkladech Penzionu pro svobodné pány či své bakalářské inscenace Don Juan se vrací z války. Popisuje týmovou spolupráci na scénografickém řešení, principy a východiska zvoleného řešení. Vrací se k herci jako spolutvůrci atmosféry a prostoru, jako k důležité součásti zvoleného řešení, k jeho vztahování se ke zvolenému prostoru. Následně se zabývá kostýmní složkou inscenace s důrazem na vývoj konkrétní podoby kostýmů inscenace na základě praktického ověřování si teoretických východisek přímo na zkouškách. Nejedlý zde zdůrazňuje jako výhodu možnost spolupracovat s kostýmní výtvarnicí na zkouškách s herci.

Nejedlý se dále zamýšlí nad divadelním prostorem, ve kterém svou inscenaci původně připravoval a vysvětluje, proč nakonec původního místa realizace opustil ve prospěch jiné učebny DAMU. Student nicméně zdůrazňuje, že si uvědomuje, že „většina profesionálních situací vzniká pro konkrétní prostor divadla“, kterému je nutné se přizpůsobit.

V kapitole o herectví zmiňuje Nejedlý inspirační výtvarné zdroje a také studijní výlet ansámblu inscenace do drážďanského Albertina, který vnímá jako zásadní a inspirativní pro základ tvorby vnější herecké charakterizace ve své inscenaci. V této souvislosti uvažuje o autenticitě a užití

hereckých prostředků v rámci žánru. Následně píše o hereckém typu, důležitosti nalezení osobního tématu herce, o herecké a lidské zkušenosti a „protiúkolů“. Své poznatky opírá o příklady zkoušení klauzurní práce Vojnarka, Večera Tříkrálového a bakalářské inscenace. Poslední částí práce je její závěrečný oddíl „Režie vytvářející podmínky k tvorbě“. Zde Nejedlý prokazuje svou empatii a schopnost uvědomit si další aspekty divadelní praxe, které mohou zásadním způsobem ovlivnit hereckou tvorbu a vznik inscenace. Vnímá, že jedním z hlavních úkolů režiséra je zajistit tvůrčí atmosféru na zkoušce. Ví, že je nutné ji umět provokovat a zbavovat zkoušky nežádoucího napětí a vztahů tak, aby se herec cítil (nebo lépe - byl) svobodný a stal se skutečným spolutvůrcem obohacujícím inscenační a tvůrčí proces. Schopnost režiséra komunikovat s inscenačním týmem a svým ansámblem vnímá Nejedlý jako jeden z hlavních úkolů režiséra.

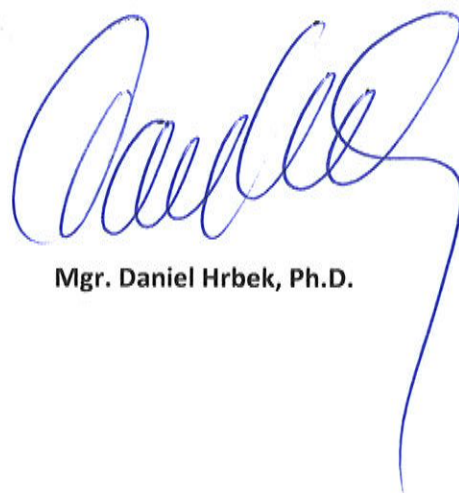
V posledních kapitolách práce se zmiňuje ještě pohybová složka a spolupráce s Martinem Packem a dosavadní zkušenost Vojtěcha s funkcí a užitím scénické hudby. Z Nejedlého práce je cítit, že student má konkrétní představu o způsobu divadla, které chce realizovat. Je to divadlo tvůrčí partnerské spolupráce, divadlo dialogu, divadlo tvůrčí atmosféry, které počítá se zásadní funkcí herce a herecké složky. Nejedlý si uvědomuje, jak je v tomto případě podstatné umět si vybrat „svůj ansámbl“

Smyslem a podstatou práce Vojtěcha Nejedlého je zaznamenání vlastní praxe, na jejímž průběhu si student uvědomuje, jaké divadlo ho zajímá, k čemu inklinuje a co je pro něj jako tvůrce do budoucna podstatné. Seznam použité literatury je adekvátní práci, avšak nezdá se mi, že by ho student nějak zásadněji využil. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku B.

Otázky:

1. V práci se okrajově zmiňujete o problematické spolupráci s dramaturgyní. Z toho vyplývá, že spolupráci režiséra a dramaturga považujete za důležitou a klíčovou. Jak si představuje ideální pracovní vztah a komunikaci s dramaturgem? V čem či proč je pro Vás dramaturg důležitý?
2. Z práce je patrné, že je pro Vás důležitý ansámbl a ansámblovost (ansámblový výraz). Vnímáte v problematice ansámblu či divadla souboru kromě pozitiv také nějaká negativa?

V Praze dne 18. 6. 2018



Mgr. Daniel Hrbek, Ph.D.